

**ŘÁD OCHRANY ZVÍŘAT PŘI VEŘEJNÉM VYSTOUPENÍ AKVARIJNÍCH
RYB, VODNÍCH A TERARIJNÍCH ŽIVOČICHŮ PŘI PRODEJNÍCH
SETKÁNÍCH AKVARISTŮ A TERARISTŮ CHOVATELŮ, PŘI VÝSTAVÁCH
SPOLEČENSKÝCH, SOUTĚŽNÍCH A PRODEJNÍCH SETKÁNÍCH
POŘADANÝCH OBČANSKÝM SDRUŽENÍM**

Kroměřížský akvaristický spolek, o. s.

ČI. 1

Název a sídlo organizace pořádající veřejné vystoupení – akvaristickou a teraristickou akci

- (1) Tento řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení byl zpracován a je určen pro občanské sdružení **Kroměřížský akvaristický spolek, o. s.** se sídlem **Martinice 190, 769 01 Holešov; IČ 22903127.**
- (2) Žadatel uvedený v 1. odstavci jako pořadatel veřejných vystoupení - akvaristických a terarijních akcí v souladu s ustanoveními zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, vydává po projednání a schválení Ministerstvem zemědělství tento Řád ochrany zvířat při veřejném vystoupení akvarijních ryb, vodních a terarijních živočichů při prodejních setkání akvaristů a teraristů chovatelů, při výstavách společenských, soutěžních a prodejních setkání pořádaných občanským sdružením Kroměřížský akvaristický spolek, o. s. (dále jen „**Řád**“).

ČI. 2

Účel Řádu

- (1) Účelem Řádu je metodicky stanovit podmínky pro akvarijní ryby, vodní a terarijní živočichy a pravidla veřejných vystoupení akvarijních ryb, vodních a terarijních živočichů při prodejních setkáních akvaristů a teraristů chovatelů, při výstavách společenských, soutěžních a prodejních, jehož zásadním předmětem je prodej a výměna tropických ryb, vodních a terarijních živočichů, exotických rostlin, chovatelských a pěstitelských potřeb a odborné literatury, pořádání odborných přednášek a seminářů a dalších aktivit souvisejících s chovem akvarijních a terarijních živočichů, které pořádá Kroměřížský akvaristický spolek, o. s. podle současných požadavků na ochranu zvířat a péči o jejich pohodu.
- (2) Akvaristickou a teraristickou akcí (veřejným vystoupením) se pro účely tohoto Řádu rozumí:
 - výstavy a společenská setkání chovatelů, jejichž cílem je prezentace výsledků chovu
 - soutěžní setkání chovatelů, jejichž cílem je porovnání chovatelských výsledků
 - prodejní setkání chovatelů, jejichž cílem je prodej vyprodukovaných ryb a vodních živočichů(dále jen „setkání“)
- (3) Tento Řád neumožňuje použití zvířat pro přípravu a provedení triků nebo výkonů v divadelním a varietním představení, filmu, televizním programu nebo podobném veřejném představení. Podle tohoto Řádu nelze provádět vystavování zvířat veřejnosti za předpokladu, že by vystavování zvířat probíhalo v mobilním zařízení typu pojízdného zvěřince či terária, v nichž jsou zvířata umístěna převážně v prostoru dopravního prostředku (tj. nelze provozovat pojízdný zvěřinec).
- (4) Řád nenahrazuje ustanovení a podmínky stanovené právními předpisy, zejména zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, zákonem č. 166/1999 Sb., o veterinární péči a o změně některých souvisejících zákonů (veterinární zákon), ve znění pozdějších předpisů (např. doklad o provedení stanovených vyšetření zvířat, kontrola zdravotního stavu zvířat), zákonem č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (chov, včetně držení zvláště chráněných druhů) a zákonem č. 100/2004 Sb., o ochraně druhů volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin regulováním obchodu s nimi a dalších opatřeních k ochraně těchto druhů a o změně některých zákonů (zákon o

obchodování s ohroženými druhy), CITES – registrace zvířat a povolení k chovu, atd. a zákonem č. 154/2000 Sb., o šlechtění, plemenitbě a evidenci hospodářských zvířat a o změně některých souvisejících zákonů (plemenářský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

- (5) Doba trvání takovéto konkrétní prodejné presentační akce (setkání) nepřesahuje jeden kalendářní den, dle uvážení pořadatele lze ale pořádat i akci dvoudenní.

Čl. 3

Druhy akvarijních ryb, vodních a terarijních živočichů, které se účastní setkání

- (1) Setkání se účastní akvarijní mořští i sladkovodní živočichové, obojživelníci a terarijní živočichové (řád se nevztahuje na bezobratlé organismy):
- Odchované výlučně v zájmových chovech.
 - Chování v zájmových chovech, jejichž původ je doložitelný (prohlášením chovatele o způsobu nabytí, zejména u živočichů podléhajících CITES).
- (2) Množství prodávaných akvarijních ryb, vodních a terarijních živočichů je variabilní a je limitováno:
- Aktuální druhovou skladbou na jednotlivém vystoupení a velikostí zvířat.
 - Typem, rozměry a množstvím nádrží, přepravek a klecí, ve kterých jsou akvarijní ryby, vodní nebo terarijní živočichové nabízeni.
 - Kapacitou prodejních prostor.
- (3) V prodeji bude maximálně 10 000 ks akvarijních ryb, vodních a terarijních živočichů.
- (4) Na setkání se mohou účastnit tyto živočichové:
- živočichové pro zájmové chovy:
 - akvarijní sladkovodní a mořští živočichové
 - třída paprskoploutví (Actinopterygii)
 - řád jeseteři (Acipenseriformes)
 - řád trnobřiší (Characiformes)
 - řád máloostní (Cypriniformes)
 - řád sumci (Siluriformes)
 - řád hrdložábří (Synbranchiformes)
 - řád halančíkovci (Cyprinodontiformes)
 - řád jehlotvární (Beloniformes)
 - řád ostnoploutví (Perciformes)
 - podřád Anabantoidei
 - podřád Labroidei
 - řád gavúni (Atheriniformes)
 - řád čtvrezubci (Tetraodontiformes)
 - řád volnoostní (Syngnathiformes)
 - řád mnohoploutví (Polypteriformes)
 - II. obojživelníci – žáby, ocasatí obojživelníci
 - III. plazi – hadi, ještěrky, želvy
 - IV. drobní savci – hlodavci (myši, potkani, křečci, morčata)

b) krmná zvířata:

I. hlodavci (myši, křečci, potkani, holata

(5) Podle tohoto Řádu se nemůže veřejných vystoupení zúčastnit:

- a) Březí samice ve druhé polovině březosti a kojící samice, samice plazů a obojživelníků s nevykladenými vejci, nebo samice plazů a obojživelníků, které pečují o mláďata.
- b) Zvíře fyzicky vyčerpané, nemocné nebo podezřele z onemocnění.
- c) Zvíře se zákrokem provedeným v rozporu s ustanovením § 4 odst. 1 písm. g) zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.
- d) Zvíře pod vlivem zakázaných látek (doping), nebo zvíře, které pořadatel odmítl podrobit vyšetření, jež bylo při podezření z užití těchto látek požadováno k jejich zjištění.
- e) Zvíře přepravené na veřejné vystoupení nevhodným způsobem, přepravním prostředkem nebo za podmínek, které nejsou v souladu s tímto Řádem.

(6) K veřejnému vystoupení lze použít jen akvarijní ryby, vodní nebo terarijní živočichy zdravé a v dobré kondici.

(5) Setkání se neúčastní akvarijní ryby, vodní nebo terarijní živočichové, eventuálně jejich skupiny, které byly podrobeny genové manipulaci a násilnému dobarvování.

Čl. 4

Způsob manipulace se zvířaty s popisem a charakteristikou činností prováděných se zvířaty

- (1) V průběhu setkání jsou akvarijní ryby, vodní a terarijní živočichové umístěni v patřičně odpovídajících nádržích nebo pod ochrannou atmosférou v uzavřených přepravních plastových obalech naplněných vodou, pod vzduchovou (živočichové dýchající atmosférický vzduch), či kyslíkovou atmosférou a není s nimi prováděna žádná manipulace, s výjimkou případu, kdy je akvarijní ryba, vodní nebo terarijní živočich v případě prodeje předáván novému chovateli, nebo dochází ke směně mezi chovateli.
- (2) Ryby, vodní a terarijní živočichové nejsou nuceni k žádné aktivitě a ani nepředvádějí žádné výkony. V případě potřeby (předvedení akvarijních ryb, vodních nebo terarijních živočichů zájemci) s akvarijními rybami, vodními nebo terarijními živočichy, manipuluje jejich chovatel nebo osoba za tyto živočichy zodpovědná pomocí patřičných a odpovídajících pomůcek. Každá tato oprávněná osoba je povinna zajistit, aby nedocházelo k nevhodné manipulaci, popř. k manipulaci nepovolanými osobami.
- (3) Krmení ryb, vodních a terarijních živočichů se na akvaristických a terarijních prodejních akcích neprovádí.
- (4) Krmná zvířata musí mít během veřejného vystoupení zabezpečeny shodné podmínky jako zvířata ostatní s výjimkou nároku na velikost prostor. Po přepravě budou krmná zvířata přemístěna do chovných nádob s možností napájení a krmení.
- (5) Ryby, vodní a terarijní živočichové nejsou měřeni nebo váženi.

Čl. 5

Zařízení, vybavení a pomůcky potřebné pro manipulaci se zvířaty

- (1) Při setkání si prodejci prodejní akvária, terária, či obaly, kde jsou živočichové před prodejem umístěni, zajišťují sami. Zároveň sami dbají na to, aby tyto prostředky vyhovovaly potřebám těchto živočichů. Akvária, terária a přepravky musí být vybaveny takovou technikou, která bude odpovídajícím způsobem zajišťovat potřebné životní podmínky živočichů na celou dobu prodejní akce. Akvária, terária a přepravky jsou umístěny na stolech, nebo vhodných podstavcích a jsou zhotoveny ze skla nebo průhledného plastu. Terária, či přepravky musí být opatřeny větracími otvory nebo mřížkami.
- (2) Do každého akvária je vždy zavedeno vzduchování, případně filtrace, a pokud je to vzhledem k vystavovaným akvarijním rybám nebo vodním živočichům potřebné, i vyhřívání. Jestliže se akce koná v klimatizované místnosti, nemusí být v akváriích instalováno vyhřívání. Akvária musí být vybavena veškerou potřebnou technikou, která zajišťuje vhodné životní podmínky pro umístěné druhy akvarijních ryb nebo vodních živočichů (filtrační technika, osvětlení, vyhřívání). Akvária jsou umístěna na stolech nebo vhodných podstavcích.

- (3) K manipulaci s akvariijními rybami se používají akvaristické sítky či lapací skleněné či plastové zvony odpovídajících velikostí. Lapací síťka má tvar obdélníku nebo čtverce, je ušita z jemné syntetické tkaniny. Lapací zvon se používá pouze k odchytení malých rybek nebo rodů ryb, které jsou velmi citlivé na jakýkoli stres. Je skleněný nebo plastový. Jedná se o dvě trubice o různém průměru, spojené v pravém úhlu, delší z nich lze ucpat palcem ruky.
- (4) Počet akvariijních ryb a vodních živočichů v jednotlivých nádržích je potřeba upravit v takovém množství, aby nedocházelo k dušení ryb nebo dalším příznakům výrazného stresového chování. Platí obecně platná zásada poměru 1 cm ryby na jeden litr objemu vody. V případě, že je hustota ryb vyšší, je nutná častější kontrola kvality vody a její častější výměna.
- (5) Živočiškové musí být v akvariijních nebo terarijních nádržích nebo obalech s ochrannou atmosférou umístěni tak, aby:
- Si vzájemně nemohli způsobit poranění (odpovídající separace agresivních druhů).
 - Nebyli nepřiměřeně stresováni.
 - Měli optimální podmínky (teplota vody, množství kyslíku ve vodě, potřebné úkryty) a měla dostatek prostoru pro volný pohyb; jako minimální budou použity tyto rozměry přepravky (v násobcích délky těla zvířete - u želv délky karapaxu, u ostatních plazů a ocasatých obojživelníků v násobcích délky těla bez ocasu):
 - pro želvy 3 x 2 x 2 pro jedno zvíře, pro každé další zvíře je alespoň 30 % prostoru navíc
 - pro ještěry a hady 2 x 2 x 2 (terestrické), 2 x 2 x 3 (stromové) pro jedno zvíře, pro každé další zvíře je alespoň 30 % prostoru navíc
 - pro obojživelníky 2 x 2 x 2 pro jedno zvíře, pro každé další zvíře je alespoň 30 % prostoru navíc
 - drobní hlodavci (myši, potkani, křečci, morčata) jsou umístěni v typizovaných odchovných pro hlodavce, které splňují tyto minimální rozměry:

Druh	Minimální plocha podlahy v cm ² pro 1 zvíře	Minimální výška klece, či přepravky v cm
Myš, křeček	180	12
Potkan	350	18
Morče	600	18

- menší nádrže mohou být použity jen u akcí, jejichž trvání nepřesahuje 5 hodin a po jejich skončení jsou zvířata přemístěna do chovných nádob s možností napájení a krmení

- U těch druhů, které to vyžadují:
 - měla možnost úkrytu (plaché druhy, kde nelze vyloučit nutnost úkrytů, je úkryt řešen vložením kusu kůry, papíru, kartonu, nebo jiného materiálu, kterým se chovanec nemůže poranit)
 - měla vhodný podkladový substrát (lignocel, rašelina nebo písek pro plazy; vlhký molitan pro obojživelníky, popřípadě mohou být někteří ocasatí obojživelníci a vodní želvy umístěni ve vodě s možností vylézt na souš nebo v mělké vodě; hoblíny, seno pro savce atd.)
 - měla možnost přidržet se (striktně arborikolní druhy, např. chameleonů a stromových hadů, musí být součástí výstavní nádoby upevněná větev přiměřené velikosti (síly), zabezpečená proti poranění zvířete)
 - měla možnost lokálního ohřevu (topnými kameny nebo žárovkou, která musí být instalována a kryta tak, aby se o ni zvířata nemohla popálit)
- e) Byla spolehlivě zajištěna proti úniku.

- (6) K manipulaci s akvariijními rybami se používají odpovídající prostředky. Jedná se především o akvaristické síťky či lapací skleněné nebo plastové zvonky odpovídajících velikostí. U velkých ryb, vodních a terarijních živočichů je možná také manipulace holýma rukama, případně rukama v rukavicích.
- (7) Jedovaté hady (čeledi Viperidae, Crotalidae, Elapidae) je povoleno vystavovat a nabízet jen v pevně uzavřených nádobách, výrazně označených nápisem – "**JEDOVATÝ ŽIVOČICH**" – a v případě prodeje je jedovatý had předán v této nádobě. V žádném případě nesmí dojít v prostorech setkání k volné manipulaci s jedovatými hady. Doporučujeme fyzickou nabídku těchto zvířat omezit a zvířata raději pouze inzerovat a prodej či výměnu na burze smluvit.
- (8) Účastníci setkání jsou povinni dodržovat ustanovení zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a CITES. Zvířata chráněná CITES je nutno výrazně označit "**CITES - podléhá registraci**" a nabízet pouze s platnými registračními kartami.
- (9) Druhy zvířat vyžadující zvláštní péči podle vyhlášky č. 411/2008 Sb., o stanovení druhů zvířat vyžadujících zvláštní péči, musejí být umístěny v nerozbitných průhledných přepravkách jednotlivě nebo po párech a nesmějí být z přepravek vyjímány.

Čl. 6

Prostory pro setkání

- (1) Prodejní akce probíhají vždy v uzavřených místnostech se zajištěnou stálou teplotou.
- (2) Veškeré technické pomůcky nutné pro zajištění patřičných prodejních nádrží musí plně odpovídat daným normám ČSN.
- (3) Pořadatel v místě setkání zajistí před zahájením a v průběhu akce vhodné, dostatečně temperované prostory k vykládce boxů a přepravek s rybami, vodními a terarijními živočichy, příp. potřebné vybavení pro vykládání zvířat, je-li takové zařízení potřebné, a aby prostor akvárií a jejich vybavení minimalizoval riziko poranění vystavovaných akvariijních ryb a vodních živočichů, např. řádným zakrytím topných tělísek nebo upevněním dekorací.
- (4) Vodu do prodejních akvárií dodává chovatel v rámci jejího běžného složení, na které jsou ryby a ostatní vodní živočichové zvyklí. Ve výjimečných případech je možné použít v prodejních nádržích i vodu z veřejného vodovodního zdroje odpovídající běžným hygienickým normám. Jedná se vždy o vodu temperovanou na teplotu optimální pro konkrétní druhy či skupiny tropických ryb a dalších vodních živočichů, a dostatečně odstátou.
- (5) Pro eventuální vystavování mořských ryb se voda připravuje rozpuštěním komerčně dodávaných solí ve vodě upravené reverzní osmózou nebo demineralizovaně iontoměničemi.
- (6) Akvariijní ryby a vodní živočichové musí být v akváriích umístěni tak, aby:
 - a) Si vzájemně nemohli způsobit poranění (separace agresivních druhů).
 - b) Nebyli nepřiměřeně stresováni (množství jedinců v akváriu).
 - c) Měli dostatek prostoru pro volný pohyb.
 - d) Měli optimální podmínky pro jednotlivé rody (teplota vody, množství kyslíku, eventuálně vzduchu ve vodě, nebo vhodné složení atmosféry v akváriu).
 - e) U těch druhů, které to vyžadují:
 - měli možnost úkrytu
 - měli možnost lokálního ohřevu (topným zařízením, které musí být instalováno a kryto tak, aby se o ně zvířata nemohla popálit)
 - f) Byli spolehlivě zajištěni proti úniku.
- (7) S ohledem na trvání a poslání veřejného vystoupení nejsou přepravky vybaveny ani krmením, ani napájecím zařízením, s výjimkou zvířat, kde je vlhkost podmínkou (např. u obojživelníků může být použit zvlhčený molitan nebo mech). Jestliže se veřejné vystoupení koná v klimatizované místnosti, není (až na výjimky) v nádržích instalováno vyhřívání a osvětlení (mohlo by zvyšovat nebezpečí úniku či poranění při manipulaci). U plachých druhů, kde nelze vyloučit nutnost úkrytů, je úkryt řešen vložením kusu kůry, papíru, kartonu, nebo jiného materiálu, kterým se chovanec nemůže poranit. U striktně arborikolně žijících druhů (např. chameleonů a stromových hadů) musí být součástí výstavní nádoby upevněná větev přiměřené velikosti (síly), zabezpečená proti poranění zvířete.

Čl. 7

Přeprava zvířat na prodejní místo

- (1) Přeprava akvarijních ryb, vodních a terarijních živočichů musí být prováděna v souladu se zákonem č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů a s vyhláškou č. 4/2009 Sb., o ochraně zvířat při přepravě a s předpisy ES, zejména s Nařízením Rady 1/2005 ze dne 22. prosince 2004 o ochraně zvířat během přepravy a souvisejících činnostech a o změně směrnic 64/432/EHS a 93/119/EHS a nařízením č. 1255/97.
- (2) Za přepravu vlastních tropických ryb, vodních a terarijních živočichů na setkání odpovídá každý chovatel – akvarista, terarista osobně. Během celé doby přepravy, vykládky a předvádění zvířat musí být se zvířaty zacházeno šetrně. Během přemísťování akvarijních ryb a vodních živočichů z přepravních sáčků a nádob do prodejních akvárií s nimi musí být zacházeno šetrně.
- (3) Zejména je nutno dodržovat následující zásady:
 - a) Aby během přepravy nedošlo k přehřátí ani podchlazení vody, příp. vnitřního prostoru v přepravních kontejnerech a tím přehřátí, či podchlazení přepravovaných akvarijních ryb, vodních a terarijních živočichů. Přepravní boxy – kontejnery mají stěny z izolačních materiálů (zejména se jedná o polystyrenové boxy), přepravní boxy pro plazy budou navíc vybaveny větráním.
 - b) Pro přepravu malých a středně velkých živočichů v boxech se používají tlakové sáčky z PE folie se zaoblenými rohy, které jsou speciálně pro účely přepravování vodních živočichů vyráběny. V sáčku převažuje vzduch, nebo kyslík nad vodou.
 - c) Přeprava větších živočichů se uskutečňuje zpravidla v plastových nádobách s možností pevného uzavření, ve kterých tyto živočichové tráví celou dobu prodejní akce, aniž by s těmito byly nutné další zbytečné a stresující manipulace, minimalizovala se možnost jejich poranění a bylo je možné pravidelně kontrolovat.
 - d) Povoleny jsou také speciální sáčky ze semipermeabilní membrány („Breathing Bag“), které neobsahují žádnou vzduchovou vrstvu.
- (4) Zvířata lze přepravovat pouze v dopravních prostředcích, které jsou konstruovány tak, aby technicky zabezpečily pohodu zvířat, minimalizovaly možnost jejich zranění při přepravě, umožňovaly pravidelnou kontrolu stavu zvířat a jejich pohody a splňovaly technické požadavky a měly stanovené vybavení.
- (5) V prostorech přepravních prostředků, v nichž jsou přepravována zvířata, se nesmí manipulovat s volným ohněm, nesmí být současně přepravovány předměty, které by mohly nepříznivě ovlivnit pohodu zvířat nebo poškodit jejich zdraví, zejména látky dráždivé a hořlaviny.
- (6) Osoby, které se živočichy manipulují, musí být poučeny zejména v oblasti zacházení s nimi. Poučení proti podpisu je uloženo u pořadatele.

Čl. 8

Veterinární péče a kontrola dodržování Řádu

- (1) Pořadatel zabezpečí na akvaristické akci veterinární péči o akvarijní ryby, vodní a terarijní živočichy a zajištění odborné služby veterinárním lékařem. Veterinární lékař bude v dosahu po celou dobu konání setkání na telefonu.

Čl. 9

Poučení osob o ochraně zvířat

Pořadatel provede poučení osob, které se aktivně zúčastní veřejného vystoupení zvířat, ve vztahu k ochraně zvířat a jejich pohodě podle zákona č. 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů, § 4 vyhlášky č. 5/2009 Sb., o ochraně zvířat při veřejném vystoupení a při chovu a tohoto Řádu následujícím způsobem: ústně před zahájením veřejného vystoupení s tím, že podpisem vyjádří souhlas s dodržováním všech uvedených předpisů a tímto řádem.

Čl. 10

Důvody k zastavení veřejného vystoupení nebo svodu

Pořadatel je oprávněn a povinen

- (1) Kontrolovat dodržování Řádu v místě jeho konání, vyžadovat od jednotlivých osob plnění povinností stanovených Řádem a při zjištění závad je povinen sjednat nápravu.
- (2) Zastavit konání veřejného vystoupení nebo svodu při výrazném zhoršení klimatických podmínek.
- (3) Vyloučit ryby, vodní nebo terarijní živočichy z prodeje v případě, že by se u nich projevil příznaky nemoci, stresu či jiné negativní příznaky, které by vedly k jejich utrpení.
- (4) Stanovit, aby zvířata, která svým chováním ohrožují bezpečnost osob nebo ostatních zvířat, byla vyřazena z veřejného vystoupení.
- (5) Ukončit činnost v případě nevhodného chování účastníků veřejného vystoupení nebo návštěvníků při veřejném vystoupení zvířat.

Čl. 11

Platnost a účinnost Řádu

- (1) Tento Řád je platný pouze ve znění schváleném Ministerstvem zemědělství; změny tohoto Řádu musí být projednány a schváleny Ministerstvem zemědělství.
- (2) Tento Řád nabývá platnosti a účinnosti dnem právní moci rozhodnutí o schválení Ministerstvem zemědělství.

V Kroměříži 18.3.2011

Petr Matula, prezident Kroměřížského akvaristického spolku, o. s.